

ДОРНОГОВЬ АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

Дорноговь аймгийн Айраг сумын хүүхдийн цэцэрлэгийн 2022 оны санхүүгийн тайлан,
төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан

Аудитын код: ДГА-2023/83/НА-СТА-ТШЗ

Цахим хуудас:
www.dornogovi@audit.gov.mn

Дорноговь аймаг
Сайншанд сум
2023 он

Дарга, Тэргүүлэх аудитор: Т.Ган-Өлзий

Утас: 261665, 70522734
Цахим хаяг: gan-ulziit@audit.gov.mn

Аудитын менежер: У.Оюунтүлхүүр
Утас:70523020
Цахим хаяг: oyuntulkhuur.u@audit.gov.mn

Аудитор: Т.Оюунтуяа
Утас: 99048991

Цахим хаяг: oyuntuya@esanhuu.mn

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.

**ДОРНОГОВЬ АЙМАГ ДАХЬ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР**

Орон нутгийн өмчийн III байр, Залуучууд гудамж,
3 дугаар баг, Сайншанд сум, Дорноговь аймаг, 44103,
Утас: (705) 2-27-34

Цахьян хуудас: dornogovi@audit.gov.mn

2022.02.24

№

1-6/168

танай

-ны №

-т

АЙРАГ СУМЫН ХҮҮХДИЙН
ЦЭЦЭРЛЭГИЙН ЭРХЛЭГЧ
Н.ЛХАГВАДЭЛГЭР ТАНАА

Өөрчлөлтгүй дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д заасны дагуу Дорноговь аймгийн Айраг сумын хүүхдийн цэцэрлэгийн 2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Дорноговь аймгийн Айраг сумын хүүхдийн цэцэрлэгийн 2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартад нийцүүлэн бүх материаллаг зүйлсийн хувьд үнэн зөв толилуулсан байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, аудит хийгдэх байгууллагаас хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой аудитын нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Асуудлыг онцолсон хэсэг

Тайлант онд тус байгууллагын үйл ажиллагаанд асуудлын онцлох хэсэгт дурдах асуудал илрээгүй болно.

Байгууллагын удирдлага нь санхүүгийн тайлангаа бэлтгэхдээ нягтлан бодох бүртгэлийн тасралтгүй байх зарчмыг ашигласан байна. Цаашид тус байгууллагын талаар чиг үүрэг нь өөрчлөгдөж татан буугдах, нэгдэх асуудал гараагүй тул байгууллагын тасралтгүй байдлын талаар нөхцөл үүсээгүй гэж үзсэн болно.

Аудитын гол асуудал

Аудитын гол асуудал гэдэг нь аудиторын мэргэжлийн шийдлээр тайлант хугацааны санхүүгийн тайлангийн аудитад чухал нөлөө үзүүлсэн асуудлуудыг авч үзэх бөгөөд 2022 онд боловсролын байгууллагыг үйл ажиллагааны үр дүн, чанар, гүйцэтгэл, сургалтын хөтөлбөрийн бодит өртөгт суурилсан хувьсах зардлаар санхүүжүүлэх, үр дүн, бүтээмжид суурилсан цалин хөлсний бодлого хэрэгжүүлэхэд чиглэсэн холбогдох эрх зүйн актуудыг шинэчлэн баталж, мөрдүүлсэн асуудлыг аудитын гол асуудал гэж үзлээ.

Дорноговь аймгийн Айраг сумын хүүхдийн цэцэрлэгийн 2022 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийн тайланг өмнөх онтой харьцуулахад мөнгөн хөрөнгийн дансанд их хэмжээний өөрчлөлт орсон байна. Энэ нь Монгол Улсын Засгийн газрын 2022 оны 91 дүгээр тогтоолын 4 дүгээр хавсралтаар батлагдсан "Хувьсах зардлын дундаж нормативаар төсөв хуваарилах, санхүүжүүлэх журам"-ын 8.7 дахь заалтад төсвийн жилийн эцэст зарцуулагдаагүй үлдсэн мөнгөн хөрөнгийг улсын төсөвт татан

010000400

**ДОРНОГОВЬ АЙМАГ ДАХЬ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР**

Орон нутгийн өмчийн III байр, Залуучууд гудамж,
3 дугаар баг, Сайншанд сум, Дорноговь аймаг, 44103,
Утас: (705) 2-27-34

Цахьян хуудас: dorngovi@audit.gov.mn

2024.02.24 № 1-6/168

танай _____ -ны № _____ -т

АЙРАГ СУМЫН ХҮҮХДИЙН
ЦЭЦЭРЛЭГИЙН ЭРХЛЭГЧ
Н.ЛХАГВАДЭЛГЭР ТАНАА

Өөрчлөлтгүй дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д заасны дагуу Дорноговь аймгийн Айраг сумын хүүхдийн цэцэрлэгийн 2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Дорноговь аймгийн Айраг сумын хүүхдийн цэцэрлэгийн 2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартад нийцүүлэн бүх материаллаг зүйлсийн хувьд үнэн зөв толилуулсан байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, аудит хийгдэх байгууллагаас хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой аудитын нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Асуудлыг онцолсон хэсэг

Тайлант онд тус байгууллагын үйл ажиллагаанд асуудлын онцлох хэсэгт дурдах асуудал илрээгүй болно.

Байгууллагын удирдлага нь санхүүгийн тайлангаа бэлтгэхдээ нягтлан бодох бүртгэлийн тасралтгүй байх зарчмыг ашигласан байна. Цаашид тус байгууллагын талаар чиг үүрэг нь өөрчлөгдөж татан буугдах, нэгдэх асуудал гараагүй тул байгууллагын тасралтгүй байдлын талаар нөхцөл үүсээгүй гэж үзсэн болно.

Аудитын гол асуудал

Аудитын гол асуудал гэдэг нь аудиторын мэргэжлийн шийдлээр тайлант хугацааны санхүүгийн тайлангийн аудитад чухал нөлөө үзүүлсэн асуудлуудыг авч үзэх бөгөөд 2022 онд боловсролын байгууллагыг үйл ажиллагааны үр дүн, чанар, гүйцэтгэл, сургалтын хөтөлбөрийн бодит өртөгт суурилсан хувьсах зардлаар санхүүжүүлэх, үр дүн, бүтээмжид суурилсан цалин хөлсний бодлого хэрэгжүүлэхэд чиглэсэн холбогдох эрх зүйн актуудыг шинэчлэн баталж, мөрдүүлсэн асуудлыг аудитын гол асуудал гэж үзлээ.

Дорноговь аймгийн Айраг сумын хүүхдийн цэцэрлэгийн 2022 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийн тайланг өмнөх онтой харьцуулахад мөнгөн хөрөнгийн дансанд их хэмжээний өөрчлөлт орсон байна. Энэ нь Монгол Улсын Засгийн газрын 2022 оны 91 дүгээр тогтоолын 4 дүгээр хавсралтаар батлагдсан "Хувьсах зардлын дундаж нормативаар төсөв хуваарилах, санхүүжүүлэх журам"-ын 8.7 дахь заалтад төсвийн жилийн эцэст зарцуулагдаагүй үлдсэн мөнгөн хөрөнгийг улсын төсөвт татан

01000400

төвлөрүүлэлгүйгээр дараагийн төсвийн жилд шилжүүлэн зарцуулахаар заасантай холбоотой мөнгөн хөрөнгийн данс 47.9 сая төгрөгийн үлдэгдэлтэй байна.

Илрүүлэлтээр Шилэн дансны цахим системд 7 хоногийн хугацаанд оруулбал зохих 419.0 сая төгрөгийн мэдээллүүдээс нийт 332.0 сая төгрөгийн 21 гүйлгээ, 5.4 сая төгрөгийн төсөв, хөрөнгө зарцуулах 8 шийдвэрийг хугацаа хоцроосон, мөн цалингийн зардлаас бусад таван сая төгрөгөөс дээш үнийн дүн бүхий 5.2 сая төгрөгийн зарлагын 1 гүйлгээ, төсөв, өмч, хөрөнгө зарцуулах 10.8 сая төгрөгийн 6 шийдвэрийг огт мэдээлээгүй байна. Мөн Шилэн дансны тухай хуулийн 4 дүгээр зүйлийн 4.1.3 "Тогтоосон хугацаанд, тогтмол, шуурхай мэдээлдэг байх", 6.4 "Энэ хуулийн 3.1.1, 3.1.2-т заасан байгууллага дараах мэдээллийг долоо хоногийн дотор мэдээлнэ:" 6.4.5 "Цалингийн зардлаас бусад таван сая төгрөгөөс дээш үнийн дүн бүхий орлого, зарлагын мөнгөн гүйлгээг гүйлгээ тус бүрээр, гүйлгээний агуулга, хүлээн авагчийн нэр", 6.4.8 "бонд, зээл, өрийн бичиг, баталгаа, түүнтэй адилтгах санхүүгийн бусад хэрэгсэл, төр, хувийн хэвшлийн түншлэлийн гэрээ, концесс, төсөв, өмч, хөрөнгө, мөнгө зарцуулах, өр, авлага үүсгэсэн аливаа шийдвэр" заалтуудтай нийцээгүй, нийцсэн бөгөөд зохистой байх батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.

Анхан шатны баримтын тулгалтаар 5 харилцагчдаас 8.3 сая төгрөгийн худалдан авалтад и-баримт аваагүй байна. Мөн үнэлгээ ба хуваарилалт, үнэн зөв байдал батламж мэдэгдлийг хангахгүйгээс гадна НББ-н тухай хуулийн 3.1.3-д "анхан шатны баримт" гэж ажил, гүйлгээ гарсныг нотолж бүрдүүлдэг гэрээ, нэхэмжлэх, төлбөр төлсөн баримт болон бусад нотолгоог; 13.7-д "Анхан шатны баримтын бүрдэлгүй ажил, гүйлгээг бүртгэх, санхүүгийн тайланд тусгахыг хориглоно" гэсэн заалтууд, НӨАТ-ын тухай хуулийн 17.3.2-т "бараа, ажил, үйлчилгээг борлуулсан тухай бүр төлбөрийн баримтыг татвар төлөгчид олгоно"; 17.6-д "Албан татвар суутган төлөгч төлбөрийн баримтыг өөр дүнгээр олгосон, эсхүл төлбөрийн баримт олгохоос татгалзсан бол албан татвар төлөгч энэ талаар татварын асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны байгууллагад, эсхүл харьяа татварын албанд нэн даруй мэдэгдэх үүрэгтэй" гэсэн заалттай нийцэхгүй, иж бүрэн байх батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.

Эд хөрөнгийн тооллого чанартай хийгдээгүй, тооллого дууссаны дараах хурлын тэмдэглэл хөтлөөгүй, тооцоо бодсон акт хангалтгүй байна. Мөн УСНББОУС-1, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 12 дугаар зүйлийн 12.1-д заасан "Хөрөнгө, төлбөр тооцооны тооллого хийх зохион байгуулалтын асуудлыг аж ахуйн нэгж, байгууллагын....ерөнхий нягтлан бодогч нар хариуцна", 20-р зүйлийн 20.2.6-д заасан "эд хөрөнгийн болон төлбөр тооцооны тооллого хийх, үр дүнг шийдвэрлэх, бэлтгэн нийлүүлэгч, худалдан авагчтай тооцоо хийж, үлдэгдлийг баталгаажуулж, баримтжуулах ажлыг зохион байгуулах, удирдах" гэсэн хуулийн заалтуудыг хангаж ажиллаагүй, үнэлгээ ба хуваарилалт батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.

Тайлант хугацаанд ур чадварын нэмэгдэл олгох журам баталсан ч мөрдөөгүй, 2022 онд ур чадварын нэмэгдэл олгоогүй байна. Энэ нь бусдын өмнө хүлээх хариуцлага бодитоор илэрхийлэгдэхгүй, тайлагнагдахгүй байх үр дагавартай.

Мөн Засгийн газрын 382 дугаар тогтоолын 4 дүгээр хавсралтын 5 дахь заалт "Ур чадварын нэмэгдлийг тухайн байгууллага жил бүрийнхээ төсөвт тусгаж олгоно.", НББ-ийн тухай хуулийн 14 дүгээр зүйлийн 14.4.6 "14.4.Нягтлан бодох бүртгэлд дараах зүйлсийг заавал бүртгэнэ:, 14.4.6.бүх зардал; гэсэн хуулийн заалтуудтай нийцэхгүй, иж бүрэн байх батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.

Бусад асуудлын хэсэг

2022 онд хэрэгжүүлэх хөтөлбөр, хөтөлбөрийн хүрэх үр дүнгийн талаарх чанарын болон тоо хэмжээний үзүүлэлтэд тусгагдсан 12 зорилго, 36 арга хэмжээ төлөвлөж, хэрэгжилт 90.0 хувь, хөтөлбөр, арга хэмжээнд зориулан зарцуулахаар төлөвлөж зарцуулсан төсвийн гүйцэтгэл 88.8 хувийн биелэлттэй байна.

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

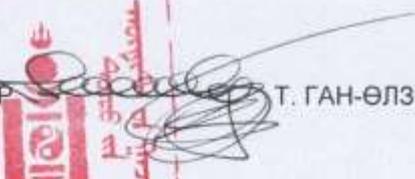
Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт нь дээд түвшнийх боловч үнэмлэхүй түвшний баталгаажуулалт биш бөгөөд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүх материаллаг буруу илэрхийлэл бүрийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа болохгүй юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гарах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ДАРГА, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР Т. ГАН-ӨЛЗИЙ

2. АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан

Дансны код	Балансын үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН	84,570,073.90	143,723,581.77
31	МӨНГӨН ХӨРӨНГӨ	-	47,851,430.87
312	Банкинд байгаа бэлэн мөнгө	-	47,851,430.87
3121	Төгрөг	-	47,851,430.87
31211	Төрийн сангийн харилцах	-	47,851,430.87
33	АВЛАГА	1,010,648.00	-
33100	Ажиллагчидтай холбогдсон авлага	853,648.00	-
335	Бусад авлага	157,000.00	-
3351	Байгууллагаас авах авлага	157,000.00	-
35	БАРАА МАТЕРИАЛ	83,559,425.90	95,872,150.90
351	Түүхий эд материал	13,454,117.29	14,776,917.29
35110	Тусгай зориулалттай материал	13,357,967.29	14,597,967.29
35130	Эм боох материал	96,150.00	178,950.00
354	Хангамжийн материал	70,105,308.61	81,095,233.61
35410	Бичиг хэргийн материал	898,400.00	2,507,500.00
35420	Аж ахуйн материал	12,702,440.00	12,928,890.00
35430	Сэлбэг хэрэгсэл	-	6,508,945.00
35450	Барилгын засварын материал	400,000.00	400,000.00
35460	Хүнсний материал	3,910,030.00	6,454,960.00
35470	Бусад хангамжийн материал	52,194,438.61	52,294,938.61
2	ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН	842,146,475.73	803,203,695.35
39	ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ	842,146,475.73	803,203,695.35
392	Биет хөрөнгө	836,365,225.65	797,854,195.19
39201	Барилга, байгууламж, орон сууц	834,166,023.00	819,151,623.00
39202	Хуримтлагдсан элэгдэл	(43,720,744.20)	(55,419,261.72)
39205	Машин тоног төхөөрөмж (компьютер)	42,073,780.00	42,293,230.00
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	(23,325,510.45)	(28,717,194.84)
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	36,453,677.00	36,453,677.00
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	(27,415,243.39)	(30,893,859.61)
39214	Бусад үндсэн хөрөнгө	22,568,663.18	21,568,663.18
39215	Хуримтлагдсан элэгдэл	(6,540,419.49)	(8,687,681.82)
39217	Ном	2,105,000.00	2,105,000.00
393	Биет бус хөрөнгө	5,781,250.08	5,349,500.16
39301	Програм хангамж	2,387,000.00	1,727,000.00
39302	Хуримтлагдсан элэгдэл	(1,091,749.92)	(863,499.84)
39303	Бусад биет бус хөрөнгө	4,486,000.00	4,486,000.00
3	НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II	926,716,549.63	946,927,277.12
5	ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН	926,716,549.63	946,927,277.12
51	Засгийн газрын хувь оролцоо	926,716,549.63	946,927,277.12
511	Засгийн газрын оруулсан капитал /Засгийн газрын сан/ орон нутгийн сан	692,467,012.52	692,467,012.52
51101	Өмч: - төрийн	692,467,012.52	692,467,012.52
512	Хуримтлагдсан үр дүн	159,502,484.49	236,641,115.60
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	159,502,484.49	217,506,583.11
51220	Тайлант үеийн үр дүн	-	19,134,532.49
51300	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	74,747,052.62	17,819,149.00
6	ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V	926,716,549.63	946,927,277.12

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)	381,216,376.00	441,349,741.00
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	2,783,600.00	6,728,395.00
120	Нийтлэг татварын бус орлого	2,783,600.00	6,728,395.00
120017	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан-Үндсэн хөрөнгө	-	219,450.00
120018	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан-Бараа материал	2,783,600.00	6,508,945.00
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	378,432,776.00	434,621,346.00
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	333,129,700.00	369,677,200.00
131001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	27,454,500.00	369,677,200.00
131007	Тусгай зориулалтын шилжүүлгээс санхүүжих	305,675,200.00	-
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	157,000.00	103,500.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	-	103,500.00

131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	157,000.00	-
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	45,146,076.00	64,840,646.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	45,146,076.00	64,840,646.00
2	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН	380,081,822.78	409,804,048.42
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	380,081,822.78	409,804,048.42
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	369,798,698.78	409,132,048.42
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	249,839,331.00	259,361,502.13
210101	Үндсэн цалин	180,058,896.00	212,708,895.13
210102	Нэмэгдэл	40,691,001.00	41,588,502.00
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	9,566,400.00	-
210104	Урамшуулал	19,523,034.00	5,064,105.00
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	33,145,253.00	32,422,579.00
210201	Тэтгэврийн даатгал	23,196,153.00	22,101,461.58
210202	Тэтгэмжийн даатгал	2,487,200.00	2,583,101.64
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	1,989,900.00	2,066,481.04
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	497,400.00	505,325.84
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	4,974,600.00	5,166,208.90
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	44,846,076.00	48,791,498.00
210301	Гэрэл, цахилгаан	3,815,218.00	5,149,272.00
210302	Түлш, халаалт	36,659,700.00	36,921,905.00
210303	Цэвэр, бохир ус	4,371,158.00	6,720,321.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	4,885,059.00	3,257,810.00
210401	Бичиг хэрэг	842,280.00	411,540.00
210402	Тээвэр, шатахуун	665,250.00	-
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	224,186.00	-
210404	Ном, хэвлэл	117,000.00	-
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	389,950.00	139,500.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	2,646,393.00	2,706,770.00
2105	Нормативт зардал	8,145,395.00	29,729,095.00
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	37,600.00	52,800.00
210502	Хоол, хүнс	8,087,795.00	29,655,795.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	20,000.00	20,500.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	891,500.00	93,000.00
210603	Хөдөлмөр хамгааллын хэрэглэл	240,000.00	-
210604	Урсгал засвар	651,500.00	93,000.00
2107	Томилолт, зочны зардал	196,000.00	-
210702	Дотоод албан томилолт	196,000.00	-
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	1,127,500.00	495,000.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	839,500.00	-
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	288,000.00	-
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	-	495,000.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	26,722,584.78	34,981,564.29
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	-	7,484,988.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	591,529.00	745,506.00
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	26,131,055.78	26,751,070.29
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	10,283,124.00	672,000.00
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	200,000.00	672,000.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	200,000.00	672,000.00
2135	Төсвийн захирагчдаас олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	10,083,124.00	-
213503	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	10,083,124.00	-
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (3)=(1)-(2)	1,134,553.22	31,545,692.58
225	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ЗАРДЛЫН ДҮН	-	12,411,160.09
225001	Үндсэн хөрөнгө худалдсаны гарз	-	12,411,160.09
4	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ҮР ДҮН (4)=(145-225)	-	(12,411,160.09)
5	НИИТ ҮР ДҮН (5)=(3)+(4)	1,134,553.22	19,134,532.49

2.3 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ		
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (1)	381,744,076.00	435,854,541.00
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	-	1,179,695.00
120	Нийтлэг татварын бус орлого	-	1,179,695.00
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	-	103,500.00
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	-	103,500.00
120047	Шилжиж ирсэн мөнгөн хөрөнгө	-	1,076,195.00

13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	381,744,076.00	434,674,846.00
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	333,129,700.00	369,677,200.00
131001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	27,454,500.00	369,677,200.00
131007	Тусгай зориулалтын шилжүүлгээс санхүүжих	305,675,200.00	-
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	3,468,300.00	157,000.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	3,468,300.00	157,000.00
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	45,146,076.00	64,840,646.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	45,146,076.00	64,840,646.00
2	НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН (2)	344,247,976.00	388,003,110.13
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	344,247,976.00	388,003,110.13
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	333,964,852.00	387,331,110.13
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	236,605,473.00	258,507,854.13
210101	Үндсэн цалин	166,825,038.00	211,855,247.13
210102	Нэмэгдэл	40,691,001.00	41,588,502.00
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	9,566,400.00	-
210104	Урамшуулал	19,523,034.00	5,064,105.00
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	33,145,253.00	32,422,579.00
210201	Тэтгэврийн даатгал	23,196,153.00	22,101,461.58
210202	Тэтгэмжийн даатгал	2,487,200.00	2,583,101.64
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	1,989,900.00	2,066,481.04
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	497,400.00	505,325.84
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	4,974,600.00	5,166,208.90
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	44,846,076.00	48,791,498.00
210301	Гэрэл, цахилгаан	3,815,218.00	5,149,272.00
210302	Түлш, халаалт	36,659,700.00	36,921,905.00
210303	Цэвэр, бохир ус	4,371,158.00	6,720,321.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	5,593,016.00	157,000.00
210401	Бичиг хэрэг	448,700.00	-
210402	Тээвэр, шатахуун	495,450.00	-
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	224,186.00	-
210404	Ном, хэвлэл	6,000.00	-
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	1,559,450.00	157,000.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	2,859,230.00	-
2105	Нормативт зардал	11,593,725.00	32,083,925.00
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	47,400.00	-
210502	Хоол, хүнс	11,226,325.00	32,083,925.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	320,000.00	-
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	357,900.00	1,482,170.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	57,900.00	-
210604	Урсгал засвар	300,000.00	1,482,170.00
2107	Томилолт, зочны зардал	196,000.00	-
210702	Дотоод албан томилолт	196,000.00	-
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	1,127,500.00	495,000.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	839,500.00	-
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	288,000.00	-
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	-	495,000.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	499,909.00	13,391,084.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	-	8,141,488.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	499,909.00	5,249,596.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	10,283,124.00	672,000.00
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	200,000.00	672,000.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	200,000.00	672,000.00
2135	Төсвийн захирагчдаас олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	10,083,124.00	-
213503	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	10,083,124.00	-
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (3)=(1)-(2)	37,496,100.00	47,851,430.87
5	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДЛЫН ДҮН (5)	9,890,600.00	-
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	9,890,600.00	-
2200	Дотоод эх үүсвэрээр	9,890,600.00	-
222001	Тоног төхөөрөмж	9,884,600.00	-
223001	Бусад хөрөнгө	6,000.00	-
6	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (6)=(4)-(5)	(9,890,600.00)	-
8	НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (8)=(3)+(6)+(7)	27,605,500.00	47,851,430.87
9	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	-	-
10	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	-	47,851,430.87

2.4 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

Код	Үзүүлэлт	Засгийн газрын оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан дүн	Засгийн газрын хувь оролцооны нийт дүн
C01	2020 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	692,467,012.52	74,747,052.62	159,502,484.49	926,716,549.63
C03	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	692,467,012.52	74,747,052.62	159,502,484.49	926,716,549.63
C08	2021 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	692,467,012.52	74,747,052.62	159,502,484.49	926,716,549.63
D01	2022 оны 1-р сарын 1-нээрх үлдэгдэл	692,467,012.52	74,747,052.62	159,502,484.49	926,716,549.63
D02	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	-	-	58,004,098.62	58,004,098.62
D03	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	692,467,012.52	74,747,052.62	217,506,583.11	984,720,648.25
D04	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт, бууралт	-	(56,927,903.62)	-	(56,927,903.62)
D08	Тайлант үеийн үр дүн	-	-	19,134,532.49	19,134,532.49
D09	2022 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	692,467,012.52	17,819,149.00	236,641,115.60	946,927,277.12

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

Эдийн засгийн ангилал	Үзүүлэлт	Тайлант оны		
		Батлагдсан төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Зөрүү
2	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	437,036,100.00	387,846,110.13	49,189,989.87
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	437,036,100.00	387,846,110.13	49,189,989.87
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	437,036,100.00	387,174,110.13	49,861,989.87
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	290,819,800.00	258,507,854.13	32,311,945.87
210101	Үндсэн цалин	244,954,400.00	211,855,247.13	33,099,152.87
210102	Нэмэгдэл	42,231,700.00	41,588,502.00	643,198.00
210104	Урамшуулал	3,633,700.00	5,064,105.00	(1,430,405.00)
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	36,480,100.00	32,422,579.00	4,057,521.00
210201	Тэтгэврийн даатгал	24,885,200.00	22,101,461.58	2,783,738.42
210202	Тэтгэмжийн даатгал	2,898,700.00	2,583,101.64	315,598.36
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	2,319,000.00	2,066,481.04	252,518.96
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	579,700.00	505,325.84	74,374.16
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	5,797,500.00	5,166,208.90	631,291.10
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	51,291,700.00	48,791,498.00	2,500,202.00
210301	Гэрэл, цахилгаан	7,000,000.00	5,149,272.00	1,850,728.00
210302	Түлш, халаалт	36,921,700.00	36,921,905.00	(205.00)
210303	Цэвэр, бохир ус	7,370,000.00	6,720,321.00	649,679.00
2105	Нормативт зардал	42,160,000.00	32,083,925.00	10,076,075.00
210502	Хоол, хүнс	42,160,000.00	32,083,925.00	10,076,075.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	1,500,000.00	1,482,170.00	17,830.00
210604	Урсгал засвар	1,500,000.00	1,482,170.00	17,830.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	814,000.00	495,000.00	319,000.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	814,000.00	495,000.00	319,000.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	13,970,500.00	13,391,084.00	579,416.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	8,720,500.00	8,141,488.00	579,012.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	5,250,000.00	5,249,596.00	404.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	-	672,000.00	(672,000.00)
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	-	672,000.00	(672,000.00)
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	-	672,000.00	(672,000.00)
	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	437,036,100.00	435,697,541.00	1,338,559.00
1310	УЛСЫН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	369,677,200.00	369,677,200.00	-
131001	Улсын төсвөөс санхүүжих	369,677,200.00	369,677,200.00	-
1320	ОРОН НУТГИЙН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	67,358,900.00	64,944,146.00	2,414,754.00
132001	Орон нутгийн төсвөөс	67,358,900.00	64,840,646.00	2,518,254.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчаас	-	103,500.00	(103,500.00)
120004	ТӨСӨВТ БАЙГУУЛЛАГЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНААС	-	1,076,195.00	(1,076,195.00)

1200047	Шилжиж ирсэн мөнгө		1,076,195.00	(1,076,195.00)
5	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл		47,851,430.87	(47,851,430.87)
61	БАЙГУУЛЛАГЫН ТОО	-	1.00	(1.00)
610001	Төсвийн байгууллага	-	1.00	(1.00)
62	АЖИЛЛАГСАДЫН ТОО	-	21.00	(21.00)
620001	Удирдах ажилтан	-	1.00	(1.00)
620002	Гүйцэтгэх ажилтан	-	13.00	(13.00)
620003	Үйлчлэх ажилтан	-	7.00	(7.00)

2.6 Аудит хийсэн нэмэлт төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх он	Гүйцэтгэл
I	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	-	157,000.00
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	-	157,000.00
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	-	157,000.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	-	157,000.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	-	157,000.00
II	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	-	157,000.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	-	157,000.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	-	157,000.00
	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	-	-
	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	-	-

3. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ

Аудитаар нийт 49.5 сая төгрөгийн 2 алдаа¹ илэрснээс аудитын явцад 49.5 сая төгрөгийн 2 алдааг залрууллаа. Үүнд:

Залруулсан алдаа:

1. Дахин үнэлгээний нэмэгдлийн дүн 49.3 сая төгрөгөөр зөрүүтэй байсныг залруулсан.
2. Хасагдсан хөрөнгийн 0.2 сая төгрөгийн элэгдэл хасагдаагүйг залруулсан.

Аудитаар нийт 4 зөрчил² илэрснээс, 4 зөвлөмж өгсөн.

3.3 Зөвлөмж

1. Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилттэй холбоотой асуудал

Илрүүлэлт: Тус байгууллагын Шилэн дансны цахим системд 7 хоногийн хугацаанд оруулбал зохих 418.97 сая төгрөгийн мэдээллүүдээс нийт 332.0 сая төгрөгийн 21 гүйлгээ, 5.4 сая төгрөгийн төсөв, хөрөнгө зарцуулах 8 шийдвэрийг хугацаа хоцроосон, мөн цалингийн зардлаас бусад таван сая төгрөгөөс дээш үнийн дүн бүхий 5.2 сая төгрөгийн зарлагын 1 гүйлгээ, төсөв, өмч, хөрөнгө зарцуулах 10.8 сая төгрөгийн 6 шийдвэрийг огт мэдээлээгүй байна.

Энэ нь Шилэн дансны тухай хуулийн 4 дүгээр зүйлийн 4.1.3 “Тогтоосон хугацаанд, тогтмол, шуурхай мэдээлдэг байх”, 6.4 “Энэ хуулийн 3.1.1, 3.1.2-т заасан байгууллага дараах мэдээллийг долоо хоногийн дотор мэдээлнэ.” 6.4.5 “Цалингийн зардлаас бусад таван сая төгрөгөөс дээш үнийн дүн бүхий орлого, зарлагын мөнгөн гүйлгээг гүйлгээ тус бүрээр, гүйлгээний агуулга, хүлээн авагчийн нэр”, 6.4.8 “бонд, зээл, өрийн бичиг, баталгаа, түүнтэй адилтгах санхүүгийн бусад хэрэгсэл, төр, хувийн хэвшлийн түншлэлийн гэрээ, концесс,

¹ Мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулах, буруу тусган илэрхийлэх, үүнд, математик үйлдлийн алдаа, НББ-ийн бодлогыг мөрдөхөд гарсан алдаа, бодит байдлыг буруу тайлбарласан /буруу ойлгосон/, хайнга хандсан /мартсан, тэмдэглээгүй орхисон/,

² Хүчин төгөлдөр үйлчилж буй хууль тогтоомжид харшлах байгууллага, түүний удирдлага, байгууллагад ажилладаг бусад хувь хүний санаатай болон санамсаргүй үйлдэл, эс үйлдэл.

төсөв, өмч, хөрөнгө, мөнгө зарцуулах, өр, авлага үүсгэсэн аливаа шийдвэр” заалтуудтай нийцэхгүй, нийцсэн бөгөөд зохистой байх батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.

Өгсөн зөвлөмж: Шилэн дансанд мэдээлэл дутуу байршуулсан зөрчлийг арилгаж, давтан гаргахгүй байх, хууль тогтоомжийн хэрэгжилтийг хангаж ажиллах

2. Мөнгөн гүйлгээний данстай холбоотой асуудал

Илрүүлэлт: Анхан шатны баримтын тулгалтаар 5 харилцагчдаас 8.3 сая төгрөгийн худалдан авалтад и-баримт аваагүй байна. Энэ нь төсвийн хөрөнгө үр ашиггүй зарцуулагдах үр дагавартай

Мөн үнэлгээ ба хуваарилалт, үнэн зөв байдал батламж мэдэгдлийг хангахгүйгээс гадна НББ-н тухай хуулийн 3.1.3-д “анхан шатны баримт” гэж ажил, гүйлгээ гарсныг нотолж бүрдүүлдэг гэрээ, нэхэмжлэх, төлбөр төлсөн баримт болон бусад нотолгоог; 13.7-д “Анхан шатны баримтын бүрдэлгүй ажил, гүйлгээг бүртгэх, санхүүгийн тайланд тусгахыг хориглоно” гэсэн заалтууд, НӨАТ-ын тухай хуулийн 17.3.2-т “бараа, ажил, үйлчилгээг борлуулсан тухай бүр төлбөрийн баримтыг татвар төлөгчид олгоно”; 17.6-д “Албан татвар суутган төлөгч төлбөрийн баримтыг өөр дүнгээр олгосон, эсхүл төлбөрийн баримт олгохоос татгалзсан бол албан татвар төлөгч энэ талаар татварын асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны байгууллагад, эсхүл харьяа татварын албанд нэн даруй мэдэгдэх үүрэгтэй” гэсэн заалттай нийцэхгүй, иж бүрэн байх батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.

Өгсөн зөвлөмж: Худалдан авалтыг тооцоо хийгдсэн тухай бүрд нь цаасан болон цахим ибаримтыг үндэслэн санхүүгийн тайланд тусгаж ажиллах

3. Тооллогын бүртгэлтэй холбоотой асуудал

Илрүүлэлт: Эд хөрөнгийн тооллого чанартай хийгдээгүй, тооллого дууссаны дараах хурлын тэмдэглэл хөтлөөгүй, тооцоо бодсон акт хангалтгүй байна. Энэ нь өмч, хөрөнгө дутагдах, үр ашиггүй зарцуулагдах үр дагавартай.

Мөн УСНББОУС-1, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 12 дугаар зүйлийн 12.1-д заасан “Хөрөнгө, төлбөр тооцооны тооллого хийх зохион байгуулалтын асуудлыг аж ахуйн нэгж, байгууллагын.....ерөнхий нягтлан бодогч нар хариуцна”, 20-р зүйлийн 20.2.6-д заасан “эд хөрөнгийн болон төлбөр тооцооны тооллого хийх, үр дүнг шийдвэрлэх, бэлтгэн нийлүүлэгч, худалдан авагчтай тооцоо хийж, үлдэгдлийг баталгаажуулж, баримтжуулах ажлыг зохион байгуулах, удирдах” гэсэн хуулийн заалтуудыг хангаж ажиллаагүй, үнэлгээ ба хуваарилалт батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.

Өгсөн зөвлөмж: Нягтлан бодогч жилийн тайланг гаргахын өмнө тооллогыг чанартай зохион байгуулж, тооллогын үр дүнг тооцон, хянан, баталгаажуулалтыг ханган хариуцлагатай ажиллах.

4. Дотоод хяналттай холбоотой асуудал

Илрүүлэлт: Тайлант хугацаанд ур чадварын нэмэгдэл олгох журам баталсан ч мөрдөөгүй, 2022 онд ур чадварын нэмэгдэл олгоогүй байна. Энэ нь бусдын өмнө хүлээх хариуцлага бодитоор илэрхийлэгдэхгүй, тайлагнагдахгүй байх үр дагавартай.

Мөн Засгийн газрын 382 дугаар тогтоолын 4 дүгээр хавсралтын 5 дахь заалт “Ур чадварын нэмэгдлийг тухайн байгууллага жил бүрийнхээ төсөвт тусгаж олгоно.”, НББ-ийн тухай хуулийн 14 дүгээр зүйлийн 14.4.6 “14.4.Нягтлан бодох бүртгэлд дараах зүйлсийг заавал бүртгэнэ: 14.4.6.бүх зардал; гэсэн хуулийн заалтуудтай нийцэхгүй, иж бүрэн байх батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.

Өгсөн зөвлөмж: Ур чадварын нэмэгдлийг тухайн байгууллага жил бүрийнхээ төсөвт тусгаж олгох тухай Засгийн газрын 382-р тогтоолыг мөрдөж ажиллах, үнэн зөв байх, цаг хугацаандаа байх зарчмуудыг мөрдөж гарсан ажил гүйлгээг тухай бүрт нь бодитой бүртгэх

Дээрх зөвлөмж, албан шаардлагын биелэлтийг Төрийн аудитын байгууллагад 2023 оны 6 дугаар сарын 10-ны өдрийн дотор ирүүлнэ үү.

Дээрх зөвлөмж, албан шаардлагын биелэлтийг Төрийн аудитын байгууллагад 2023 оны 6 дугаар сарын 10-ны өдрийн дотор ирүүлнэ үү.

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад талархал илэрхийлье.

---

4. АУДИТААР ИЛЭРСЭН БУРУУ ИЛЭРХИЙЛЛИЙН НЭГТГЭЛ

Санхүүгийн тайлангийн аудитын алдааны нэгтгэл

/мянган төгрөгөөр/

Алдааны товч утга	Нийт алдаа		Мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулсан		Буруу тусган илэрхийлсэн		Үүнээс				Зөвлөмж	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Залруулсан		Залруулаагүй		Тоо	Дүн
							Тоо	Дүн	Тоо	Дүн		
Дахин үнэлгээний нэмэгдлийн дүн 49.3 сая төгрөгөөр зөрүүтэй байсныг залруулсан.	1	49,251.1			1	49,251.1	1	49,251.1				
Хасагдсан хөрөнгийн 0.2 сая төгрөгийн элэгдэл хасагдаагүйг залруулсан.	1	236.1			1	236.1	1	236.1				
Дүн	2	49,487.2	-	-	2	49,487.2	2	49,487.2	-	-		

Санхүүгийн тайлангийн аудитын зөрчлийн нэгтгэл

/мянган төгрөгөөр/

Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		Үүнээс									
	Тоо	Дүн	Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж		Хариуцлага тооцуулах албан шаардлага		Хууль, хяналтын байгууллагад шилжүүлсэн асуудал	
			Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
Анхан шатны баримтын тулгалтаар 5 харилцагчдаас 8.3 сая төгрөгийн худалдан авалтад и-баримт аваагүй байна.	1	8,259.5					1	8,259.5				
Эд хөрөнгийн тооллого чанартай хийгдээгүй, тооллого дууссаны дараах хурлын тэмдэглэл хөтлөөгүй, тооцоо бодсон акт хангалтгүй байна.	1	-					1	-				
Тайлант хугацаанд ур чадварын нэмэгдэл олгох шалгуур үзүүлэлтийг баталсан ч мөрдөөгүй, 2022 онд ур чадварын нэмэгдэл олгоогүй байна.	1	-					1	-				
Дүн	3	8,259.5					3	8,259.5				-

Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал

/мянган төгрөгөөр/

Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		Үүнээс						
			Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж		
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	
Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилттэй холбоотой зөрчил									
Тус байгууллагын Шилэн дансны цахим системд 7 хоногийн хугацаанд оруулбал зохих 418.97 сая төгрөгийн мэдээллүүдээс нийт 332.0 сая төгрөгийн 21 гүйлгээ, 5.4 сая төгрөгийн төсөв, хөрөнгө зарцуулах 8 шийдвэрийг хугацаа хоцроосон, мөн цалингийн зардлаас бусад таван сая төгрөгөөс дээш үнийн дүн бүхий 5.2 сая төгрөгийн зарлагын 1 гүйлгээ, төсөв, өмч, хөрөнгө зарцуулах 10.8 сая төгрөгийн 6 шийдвэрийг огт мэдээлээгүй байна.	1		-	-			-	1	-
Дүн	1		-	-			-	1	-